

ЗАКЉУЧЦИ СА КОНФЕРЕНЦИЈЕ „ЛОКАЛНИ ИЗБОРИ 2012– АНАЛИЗА ИЗБОРНОГ ПРОЦЕСА“

1. Изборним законом БиХ потребно је регулисати:

- одржавање ванредних избора,

Поглављем 14. Изборног закона БиХ регулисани су поновљени, одгођени и пријевремени избори, док ванредни избори уопште нису регулисани, а постоји потреба и за тим видом избора.

- да председнике и замјенике председника бирачких одбора из својих евиденција именује ОИК/ГИК,

Чланом 2.13 Изборног закона БиХ прописано је да општинска/градска изборна комисија именује и обучава чланове бирачког одбора и одговорна је за правилно бројање гласачких листића на бирачким мјестима и у општинским/градским центрима за бројање. С тим у вези, општинска/градска изборна комисија треба да именује најодговорнијег члана бирачког одбора за председника, чиме се у доброј мјери професионализује његов рад. Пракса је показала да право политичких субјеката на учешће у поступку жријебања и именовања за чланове бирачких одбора неријетко буде злоупотрејено (уступањем тога права другом политичком субјекту).

- гласачи који гласају путем мобилног тима да гласају непотврђеним гласачким листићем,

Персонализацијом података могуће је утврдити који гласачки листић припада бирачу који има право гласати путем мобилног тима, а остатак гласачких листића био би невалидан. Наиме, досад, уколико је утврђено да је у гласачкој кутији било више гласачких листића од броја потписа на допунском бирачком списку, због немогућности да се утврди који бирач нема право гласати путем мобилног тима, невалидним су проглашавани сви гласачки листићи.

- могућност коришћења информационе технологије у изборном процесу,

Електронско гласање као савремени облик гласања, умногоме би спријечило изборне манипулације које се неријетко догађају током гласања, а нарочито након затварања бирачког мјеста (пребројавањем гласачких листића и уносом изборних резултата).

-заштиту изборног права (одношење приговора и жалби) регулисати на начин да се избјегне тростепеност поступка,

Потребно је редефинисати комплетно поглавље 6 – Заштита изборног права.

- прописати санкције за политичке субјекте који не достављају постизборне финансијске извјештаје,

Изборним законом БиХ прописан је максимално дозвољени износ за финансирање трошкова изборне кампање, за све нивое власти, као и обавеза политичке странке и независног кандидата да Централној изборној комисији БиХ поднесу финансијски извјештај за период који почиње три мјесеца прије дана подношења пријаве за овјеру и од дана објављивања изборних резултата у Службеном гласнику БиХ. Изборним законом БиХ није прописана санкција у случају неизвршења обавезе достављања финансијског извјештаја.

-прецизирати одредбе које се односе на процентуалну заступљеност мање заступљеног пола у изборној администрацији и на кандидатским листама,

Одредбе о равноправној заступљености полова прописане су Законом о измјени и допуни Изборног закона БиХ („Службени гласник БиХ“, бр. 18/13), но исте су непроводиве приликом именовања чланова изборне комисије, бирачког одбора и сачињавања кандидатских листи.

2. Потребно је донијети посебан закон о провођењу локалних избора у БиХ

Чланом 1.1. Изборног закона БиХ прописано је да се тим законом уређује избор чланова и делегата Парламентарне скупштине БиХ и чланова Предсједништва БиХ, те утврђују принципи који важе за изборе на свим нивоима власти у БиХ. Изборним законом Републике Српске прописано је да се избор локалних органа (одборника у скупштине општина) врши у складу с одредбама Изборног закона БиХ, док је избор и опозив начелника општине прецизно регулисан.

У Федерацији БиХ је регулисан само избор и опозив начелника Законом о избору, престанку мандата, опозиву и замјени начелника општина у Федерацији Босне и Херцеговине.

3. Потребно је донијети Закон о политичким странкама у БиХ.

Закон о политичким странкама у потпуности би ријешео регистровање политичких странака под истим условима и с јединственим регистром политичких странака, што би умногоме олакшало провођење Изборног закона БиХ и отклонило досадашње нејасноће у погледу овјере политичких странака за учествовање на изборима.

4. Законом о финансирању политичких странака требало би регулисати:

-да политички субјекти своје пословање обављају путем једног рачуна (јединствени рачун за финансирање политичких странака – трезорско пословање),

Вршење пословања путем једног рачуна је једини начин да се уведе потпуни увид у транспарентност прихода и расхода које политичке странке остварују, и тиме и рад контролних органа учини ефикаснијим.

-финансирање политичких субјеката из буџета свих нивоа власти уредити на јединствен начин.

(јединствена правила финансирања на свим нивоима гарантују прави увид у износ буџетског новца који се дистрибуира политичким субјектима на сваком нивоу власти).

5. Путем медија информисати бираче о раду изборне администрације, о пословима и реализацији истих.

Обзиром на значај послова који су повјерени општинским/градским изборним комисијама (именовање бирачких одбора, рад центара за бирачки списак, акредитовање посматрача, изборни дан и др.), потребно је јавност континуирано обавјештавати о раду изборних комисија, посебно у изборном периоду.

6. На свакој наредној конференцији изборне администрације обавезно разматрати извјештај о реализацији закључака са претходне конференције.

На овај начин се анализира спровођење претходно донесених закључака и ствара могућност објективнијег односа према новим обавезама и сугестијама које су упућују органима надлежним за поступање по донесеним закључцима.